

GD-112001

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

MEDOC201 : Methods of Educational Research

Time : Hours]

[Total Marks : 70

વિભાગ - I

- 1 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં લખો : 20
- (1) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિના સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (2) વિકાસાત્મક અભ્યાસ પદ્ધતિના હેતુઓ જણાવો. તેના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, આડછેદી વિકાસાત્મક અભ્યાસ પદ્ધતિ વિશે નોંધ લખો.
 - (3) “યુનિવર્સિટી શિક્ષણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ” - આ અભ્યાસ હાથ ધરવા કઈ સંશોધન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરશો ? આ પદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.
- 2 (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો : 10
- (1) કારણ તુલનાત્મક પદ્ધતિ એટલે શું ? તે ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
 - (2) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિના બે પ્રકારોનો ટૂંકમાં પરિચય આપો.
 - (3) વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.
- (b) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 5
- (1) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિની કોઈપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (2) “શિક્ષણના હેતુઓ ઉદ્ભવ અને વિકાસ તપાસવો” - આ માટે કઈ સંશોધન યોજના કામે લગાડશો ?
 - (3) ગુણાત્મક સંશોધન માટે કઈ સંશોધન પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરશો ? ટૂંકમાં માહિતી આપો.
 - (4) સર્વેક્ષણ પદ્ધતિથી સંશોધન હાથ ધરી શકાય તેવી કોઈ એક સમસ્યા જણાવો.
 - (5) ઉભયછેદી વિકાસાત્મક અભ્યાસના બે ઉદાહરણ આપો.

વિભાગ - II

3 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં 20

લખો :

- (1) પ્રાયોગિક પદ્ધતિના મુખ્ય સોપાનોની ચર્ચા કરો અને આ પદ્ધતિના ઉપયોગમાં શી મુશ્કેલીઓ પડે છે ?
- (2) કારણ તુલનાત્મક અભ્યાસની મુશ્કેલીઓની વિસ્તૃત સમજ આપો.
- (3) પ્રાયોગિક સંશોધનની કોઈપણ બે યોજનાઓની રૂપરેખા સમજાવો.

4 (a) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 10

- (1) વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિનાં સોપાનો જણાવો.
- (2) પ્રયોગ પદ્ધતિના બાહ્ય યથાર્થતાને જોખમમાં મૂકતાં પરિબલો જણાવો.
- (3) સહસંબંધલક્ષી અભ્યાસના પ્રકાર અને હેતુઓ વર્ણવો.

(b) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 5

- (1) પ્રયોગપદ્ધતિમાં ચલો પર અંકુશ મેળવવાની રીતો જણાવો.
- (2) પ્રયોગપદ્ધતિમાં સ્વતંત્ર ચલ અને પરતંત્ર ચલને ઉદાહરણ આપી ઓળખાવો.
- (3) નૃવંશ વિજ્ઞાનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિ દ્વારા હાથ ધરી શકાય તેવા બે શીર્ષકો રચો.
- (4) પ્રયોગપદ્ધતિની યથાર્થતાને જોખમમાં મૂકતી સમકાલીન ઘટનાઓની ઓળખ આપો.
- (5) પ્રયોગની આંતરિક અને બાહ્ય યથાર્થતા વચ્ચે પાયાનો ભેદ જાણવો.

ENGLISH VERSION

SECTION – I

- 1 Answer any **two** : **20**
- (1) Discuss the steps of survey method in detail.
 - (2) Mention the objectives of developmental study method and mention the various types and describe cross-sectional development method.
 - (3) “Origin and Development of University Education” which method will you use to conduct this research ? Discuss the characteristics of this method.
- 2 (a) Answer any **two** : **10**
- (1) What is causal comparative study method ? Describe this method with illustration.
 - (2) Give brief introduction of two types of survey methods.
 - (3) Discuss the characteristics of Descriptive Method.
- (b) Answer the following questions : **5**
- (1) Mention any two characteristics of Historical Research Method.
 - (2) Which Research method will you use for this title ? “An Investigation of Origin, Development and Objectives of the education”
 - (3) Which research method will you use for the qualitative research ? Give short information.
 - (4) Mention one research title which can be conducted through survey research method.
 - (5) Give two illustrations of the study of cross sectional method.

SECTION – II

- 3 Answer any **two** : **20**
- (1) Discuss the main steps of experimental method and mention the difficulties of the use of experimental method.
 - (2) Give the detailed understanding of difficulty of the method of Cause-Comparative method.
 - (3) Describe any two designs of Experimental Research.

4 (a) Answer any **two** : **10**

- (1) Mention the steps of case study method.
- (2) Mention the factors affected to the external validity of Experiment Research.
- (3) Describe the types of Co-relationship study and mention its objectives.

(b) Answer the following questions : **5**

- (1) Mention the method of controlled variables in experimental method.
 - (2) Identity of dependent and independent variable of the experimental method with its illustration.
 - (3) Construct two titles to use Ethnography research method.
 - (4) Identity affected to contemporary events in the validity of Experimental Research.
 - (5) Mention the basic difference between internal and external validity of the Experimental Research.
-